

Társadalmi hullámok.

Írta: dr. Kószó István, országgyűlési képviselő.

A háboru első évében mindenki azt hitte, hogy még ugyanabban az évben karácsonyi ajándéknak elkövetkezik a háboru vége. Sajátos belső fájdalom és keserűség fogott el sok embert, midőn a háboru életével fiatalok csoportja járta be a város utcáit. Visszatetsző és undort keltő volt az, midőn az emberi vágóhídat éltették azok, kik bizony ma már legnagyobb részben vagy a lövészárkokban vannak, vagy pedig valamelyik idegen földön alulról szagolják az ibolyát. A negyedik karácsony sem hozta meg a békét; de eltöltötte lelkünket fájdalommal és keserűséggel, sokaknak lelkét elfárasztotta a hosszú szenvedés, a nélkülözés és családtagjainak elvesztése fölötti fájdalom.

Vannak, kiket a háboru anyagilag megerősített. Szegényekből lettek gazdagok, részint tisztességes uton, részint a vérnek meg nem engedett módon pénzre fölvaltásá mellett. A társadalomnak egy osztálya szenvedett anyagilag legtöbbet, az ugynevezett hivatalnoki osztály, mely az ő olvasott pénzére volt utalva, mert ő annál többet, mint a fizetése, tisztességes uton hivatalával nem szerezhette. Az az ugynevezett háborus pótlék — még ha a fizetés kétszerese is — nem tart lépést a föltétlenül szükséges közfogyasztási, élelmi és ruházati cikkek értékemelkedésével.

Hangosan követeli az elismerés megnyilvánulását ezen osztály, mely igazán harcol a front megett és nem kisebb csatát vív, mint az a katona, ki fegyverrel kezében küzd.

Ez az osztály volt megterhelve minden oldalról a háboru előtt. A jótékonykodás tere néki kellett a terheket viselni, mert az ő hivatali állása a társadalmi felfogás szerint kötelességévé tette, hogy segítse a nyomorgót, támogassa az elesetteket, táplálja az éhezőt és ruházza a ruhátlant. Most szerepet cserélt a társadalom egy része, mert az őstermelő, mely eddig anyagilag rá volt utalva az akkori viszonyok szerint nagy pénzzel rendelkező, ma már alul maradt hivatalnoki karra, felülemelkedett, mert a háborus konjunktúrák folytán vagyonhoz és anyagi jóléthez jutott a termelő.

A társadalom nyomorgói és szenvedői még fokozottabb számban vannak ma. Amde ezeknek támogatására többé az olvasott pénzű honorárium nem képes, tehát sorompóba kell lépni az őstermelőknek és a szerencsés hadseregszállítóknak, kiknek aranyat fialdott a háboru és fölkelte bennük a fényűzés vágyát.

Mintán a jótékonykodáshoz még eddig hozzá nem szokott elemek feladata és munkaköre megváltozott, becsületbeli kötelessége ezen feladatot átvenni és teljesíteni, fényűzési szerencsétlen hajlamát pedig korlátozni.

A társadalmi jótékonykodást eddig vezető értelmiségi osztálynak a vezetés szerepét mint irányítónak ezután is meg kell tartania. A szerepváltozást meg kell értetnie az újonnan megvagyonosodott osztállyal. Hazafias kötelessége ezen vagyonos osztálynak, hogy juttasson a szűkölködőknek az ő fölöslegéből, mert azok árvaít és családját támogatja vele, kiknek véréből az ő vagyona sarjadzott.

Conrad csapatai elfoglalták a Col del Rossot.

— 6000 foglyot ejtettünk. —

BUDAPEST, december 24. (Közl. a miniszterelnöki sajtóosztály.) Keleti harctér: Fegyverszünet.

Olasz harctér: A Brentától nyugatra Conrad báró tábornagy hadseregének csapatai az ellenség igen heves ellentállása ellenére elfoglalták a Col de Rossot és a Monte di Val Bellat. Eddig több mint hat-ezer foglyot, köztük egy ezredest és több vezérkari tisztet szállítottunk be.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE

BERLIN, december 24. A nagy főhadiszállás jelenti: Az Aslago és a Brenta között Conrad tábornagy csapatai rohammal elfoglalták a Col del Rossot és a nyugatra és keletre csatlakozó magaslatokat. Eddig több mint hatezer foglyot szállítottunk be.

LUDENDORFF, első főszállásmester.

(Közl. a miniszterelnöki sajtóosztály.)

Meghiusult ellenséges előretörés a macedon fronton.

BERLIN, december 24. A nagy főhadiszállás jelenti: Rupprecht trónörökös hadseregének csapatai a tüzérségi tevékenység egyes szakaszokon felderítő harcokkal kapcsolatban feléledt. A Maas keleti partján egész napon át tartott a fokozott tüzelés.

Keleti harctér: Nincs ujság.

Macedon arcvonal: A Doiran-tótól északra levő bolgár állások ellen intézett ellenséges előretörés megheiusult. A Strumalában élénk előőrsi tevékenység.

LUDENDORFF, első főszállásmester.

Rosztovot visszafoglalták a makszimalisták.

STOCKHOLM, december 24. Pétervári jelentés szerint Muradey tábornok, azoknak a maximalista csapatoknak vezére, aki Kaledin tábornokot elfogták,

Rosztovot megszállotta. Kaledin kíséretében volt Alexajev tábornok és Rodzianko is, akiket letartóztattak.

Hindenburg 1918-ra jósolja a békét.

Berlin, december 24. Hindenburg vezértábornagy a következő karácsonyi üdvözléssel küldte:

— Isten kísért e évben fegyvereinket. 1918-ban jó befejezésre juttatja igaz ügyünket.

Nagyfőhadiszállás, december 24.

Hindenburg s. k.

Vilmos császár távirata a hadügyminiszterhez.

BERLIN, december 24. A Wolff-ügynökség jelenti: Vilmos császár a hadügyminiszterhez a következő táviratot intézte:

— Ellenségeink támadásai a nyugati fronton megheiusultak. Támogatva Anglia, Franciaország és Amerika iparától a legszélesebb körű, hónapokig tartó előkészületek és a megnövelt munició használata ellenére ellenfeleink fáradozásai hiábavalók voltak. Ezt csak a szívós kitartás és a fronton levő halált megvető csapataink rendíthetetlen vitézsége tudta véghez vinni a tengerészeti támogatásával, amihez hozzájárult az otthonlevők fáradhatatlan munkája. A

hadügyminiszternek és az alárendelt hatóságoknak ezért a magam és a hadsereg nevében köszönetemet fejezem ki. A céltudatos vezetés, minden egyes embernek legszigorubb kötelességteljesítése, a szoros együttműködés a többi hatósággal, különösen a szövetséges államok hadügyminiszteriumaival, ezen az alapon épültek fel a sikerek.

LEGUJABB.

PÉTERVÁR: A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: A Djen tudósítója jelenti Rosztovból: Kaledin felhívást intézett a vasutasokhoz, akiknek teljes biztonságot ígér arra az esetre, ha nem gátolják meg kozák csapatok szállítását. A vasutasok visszautasították a felhívást. Rosztovban nagy élelmezési nehézségek vannak.

STOCKHOLM: A Tidningen kimutatja, hogy a különbéke veszedelmet jelent az antantra és a német, osztrák-magyar és orosz blok megalakulása hamarosan be fog következni. Ha az antant-államok mostani vezetői a háboru folytatása mellett foglalnak állást, akkor ki lehet cserélni a kormányokat. Nagyon kíváncsú lenne, ha az antant felismerné a különbéke veszedelmét.

STERNBERG HARMONIKA
hangja nagyszerű!
BUDAPEST, VII, Rákóczi-ut. 60, sajátpalota.

Kittinő hangú, háromváltós,
aczélsarku **K 50.—**
Még finomabb orgona,
hangú **K 80.—**
2-soros, 21 bilyentyűs, finom **K 120.—**
Rendelésnél a pénz előre beküldendő.